

KLUB MIĘDZYNARODOWEJ PRASY I KSIĄŻKI

GALERIA SZTUKI W TORUNIU

GÄBOR ZÄBORSZKY

WYSTAWA GRAFIKI

PAZDZIERNIK 1977 R.

GÁBOR ZÁBORSZKY

Urodził się w Budapeszcie w 1950 roku. W okresie studiów, które ukończył w Węgierskiej Akademii Sztuk Pięknych, wiele podróżował po Europie i Stanach Zjednoczonych. Bierze udział w wystawach: krajowych, indywidualnych i grupowych.

Prace w zbiorach: Związku Artystów, Studia Młodych Plastyków, muzeów: literackiego im. Petöfiiego, muzeum w Hatvany im. Ludwika Hatvany i kolekcjach prywatnych.

Nagrody: dwukrotna nagroda Związku Artystów, stypendium „Derkovits” z Ministerstwa Kultury.

GÁBOR ZÁBORSZKY z Budapesztu, to artysta pracowity i dojrzały – mimo bardzo młodego wieku. Prezentowany zestaw grafik powstał w przeciągu zaledwie trzech ostatnich lat. Obok grafiki artystycznej uprawia on z powodzeniem malarstwo sztalugowe. Przy tym sporo czasu twórca poświęcił na podróże artystyczne i spotkania z artystami w Europie i Stanach Zjednoczonych.

Ekspozowane grafiki wykonane są w technikach serigrafii i miedziorytu, ale Záborszky zarówno jedną jak i drugą techniką posługuje się w sposób indywidualny i zaskakujący. Zwłaszcza miedzioryty odbiegają daleko od utartych określeń i stereotypowych nastawień. Twórca przelamuje kanony i schematy w tym zakresie, wciąż jakby szuka i eksperymentuje, a rezultaty osiąga ciekawe, niepowtarzalne, zadziwiające. I mimo to, iż mamy do czynienia z dwoma technikami – wydaje się, że obcuje się z całym wachlarzem wielorakich sposobów graficznego zapisu, z ogromnym bogactwem środków artystycznego przekazu. W sumie jednak ów zapis nie ma nic wspólnego z samą dekoracyjnością, z estetycznym epatowaniem widza. Grafiki są w swojej materii i warstwie formalnej oszczędne, wyważone, skramne, a przy tym nasycone znaczeniami i otwarte na odmienność różnych miar oraz interpretacji semantycznych.

Wśród całego dużego zestawu grafik można wyodrębnić takie, które zbliżają się do czystej abstrakcji oraz takie, które mają wyraźne związki z nurtem sztuki figuratywnej. Artystę fascynuje raz sama gra płaszczyzn, linii, barw i kontrastów, a innym razem bardziej sam wielomówny sens dzieła. I właśnie ten ostatni typ grafik wydaje się być najbardziej nowatorski, mimo pewnych podobieństw do sztuki pop-artu i twórczości graficznej Roberta Rauschenberga. Często wykorzystuje Záborszky znalezione fotografie, zestawia je i łączy, tworząc niepowtarzalną całość. Komentuje świat i życie, posługując się cytatami wziętymi z codzienności. Artysta unika banalnej imitacji natury, mówienia wprost, a także odautorskiej natrętności i przegadania. Tworzy poetyckie metafory i aluzje, napomyka niejako o tym, co go niepokoi, zastanawia i wzrusza. Tytuły dookreślają często ów wieloznaczny sens tych małych formatem grafik, są z nimi w sposób integralny powiązane. Filozoficzna zaduma i liryzm są jakby wpisane w treść tych prac.

Widza, wnikliwego odbiorcę uderza w grafikach ten szczególny rodzaj ciszy i subtelności, choć tu i ówdzie pojawia się mocniejszy akcent brutalnie nałożonej plamy, jaskrawego oranżu czy zieleni, dużego kontrastu barw i waloru.

Każda z tych prac dostarcza swoistych doznań, wywołuje refleksje różnego typu, nasuwa skojarzenia bliskie, intymne i bardziej odległe, ogólnoludzkie. Artysta stawia znaki zapytania, apeluje do wyobraźni i wrażliwości widza, stara się – poprzez zastosowanie oryginalnych środków wyrazu – nawiązać z nim intelektualno-emocjonalny kontakt, porozumienie. I pewno ten dialog z współczesnością i odbiorcami podnosi wartość tych interesujących grafik.

Tadeusz Marciniak

SPIS PRAC:

1) Kwiat	1974 serigrafia	24×16
2) Uwarstwienie I	1975 miedzioryt	32×19
3) Uwarstwienie II	1975 miedzioryt	20×14
4) Uwarstwienie III	1975 miedzioryt	20×14
5) Przenikanie V	1975 miedzioryt	19×17
6) Przenikanie VI	1975 miedzioryt	19×17
7) Wariacje przenikania	1975 miedzioryt	19×17
8) Dwie warstwy	1975 miedzioryt	17×12
9) Dwie warstwy	1975 miedzioryt	17×12
10) Gość	1976 serigrafia	20×20
11) Plamy	1976 serigrafia	20×20
12) Krata	1976 serigrafia	17×12
13) Przenikanie VII	1976 serigrafia	53×42
14) Wariacje przenikania	1976 serigrafia	53×42
15) Zogęszczenie	1976 serigrafia	53×42
16) Karta dla pamięci Ody'ego	1976 serigrafia	35×35
17) Panoptikum	1976 serigrafia	54×41
18) Pędzel	1976 serigrafia	58×41
19) Film	1976 serigrafia	27×24
20) Myślący	1976 serigrafia	21×23
21) Grafika komputerowa	1976 offset	20×20
22) Błazny	1976 serigrafia	38×30
23) Zasłona	1976 serigrafia	25×27
24) Kartka z notatnika I	1977 miedzioryt	52×32
25) Kartka z notatnika II	1977 miedzioryt	52×32
26) Kartka naukowa – eksperyment	1977 serigrafia	30×25
27) Dwie fotografie	1977 serigrafia	23×16
28) Sześć fotografii	1977 serigrafia	34×32
29) Systemy porównawcze	1977 serigrafia	39×19
30) Znak sytuacji	1977 serigrafia	35×27
31) Eksperyment wizualny	1977 serigrafia	22×30
32) Zgięcie	1977 serigrafia	22×30
33) Karta naukowa – eksperyment	1977 miedzioryt	20×30
34) Multiplikacja	1977 serigrafia	60×20
35) Zdarzenie I	1977 serigrafia	42×40
36) Zdarzenie II	1977 serigrafia	42×40
37) Zdarzenie III	1977 serigrafia	42×40
38) Znak sytuacji I	1977 serigrafia	50×40
39) Znak sytuacji II	1977 serigrafia	50×50
40) Znak sytuacji III	1977 serigrafia	50×50